

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu M. K.

z udziałem Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2023,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem nadanym w placówce pocztowej 23 października 2023 r. M. K. wniosła protest przeciwko ważności referendum do Szefa Krajowego Biura Wyborczego. Protest ten został przekazany, zgodnie z właściwością, do Sądu Najwyższego 27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”), protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego

na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2408, dalej: „k.wyb.”).

Ogłoszenie wyniku referendum przeprowadzonego 15 października 2023 r. nastąpiło 18 października 2023 r. w Dzienniku Ustaw, poz. 2236, obwieszczeniem Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 października 2023 r.

Termin do złożenia protestu rozpoczął więc bieg 19 października 2023 r., a upłynął 25 października 2023 r.

Protest wyborczy wniesiony z naruszeniem terminu to zarówno protest przedwczesny, czyli złożony przed dniem ogłoszenia wyników wyborów, jak i protest spóźniony, czyli wniesiony po upływie tego terminu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 grudnia 2019 r., I NSW 80/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 219/19). Protest wyborczy wnosi się do Sądu Najwyższego bez pośrednictwa innych organów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 listopada 2011 r., III SW 162/11; 16 lipca 2019 r., I NSW 66/19). Oceny tej nie zmienia okoliczność, że protest wniesiono do Szefa Krajowego Biura Wyborczego, gdyż nie jest to organ właściwy do rozpatrzenia protestu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lipca 2019 r., I NSW 66/19).

Protest przeciwko ważności referendum należało uznać za spóźniony, ponieważ został złożony (wpłynął do Sądu Najwyższego) po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw, co stanowi naruszenie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 241 k.wyb. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu (art. 243 § 1 k.wyb.). Protest niespełniający warunków z art. 241 k.wyb., to protest wniesiony po upływie terminu wskazanego w art. 241 § 1 k.wyb., co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Z uwagi na wskazane okoliczności, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a]